

چونیه تی دروست بوونی بنه مائه ی هیکسۆسه کان و رۆلی نه و بیه کان له م باره یه وه :

هیکسۆسه کان نه نجای خراپی بارودۆخی ولات و په رته وازه یی و دوبه رهکی و مملانیی میسریه کانیا ن به هه لزان ی و نه مه ش وای کرد که بالادهستی هیکسۆسه کان بسه پینریت .

میسر له و سه رده مه دابه ش بوو بووه سه رسی به ش :

1 بنه مائه ی 14 له به شی رۆژئاوا ده تا تا به شیکی ناوه راست .

2 شوینی ده سه لاتی هیکسۆس له به شی رۆژه لاتی ده تا و میسری ناوه راست تاوه کو نه سیوت .

3 میسری سه روو تا باشوری نه سیوت سه ربه خو بوون و به مه رجیک ده بوو باج به پاشای هیکسۆسه کان بدن .

وا دیاره نوبیه کان په یوهندی و هاوپه یمانیا ن له گه ل پاشاکانی هیکسۆس به ستوووه بو دژایه تی کردن و لیدانی خه لگی تیبه له میسر .

هکسۆس و بنه مائه ی 15 و 16 :

مه لیک سالتیی یا خود شیشی ناوی هاتوو له سودان و ته نانه ت هه مان مه لیک بووه به ناوی (شارك) ماوه یه ك له شاری منف مایه وه و دهستی کرد به وه رگرتنی باج و سه رانه له و شوینانه ی که سه ربه خو بوون .

دانانی باره گای سه ربازی له و شاننه ی که بایه خی خو یان هه بووه ئاما نگی نه وه بوو هه ریمه کانی رۆژه لاتی ده و له تی هیکسۆس به هیمنی به میننه وه و دووربن له هیرش ی ناموریه کان .

دروستکردنی شاری ئافاریس له نزیک بیابانی اسماعلیه چهند شورایه کی له دهوری نه م شاره دا دروست کرد ، گروپیکی سه رباز و پاسه وان که نزیک به 2400 کهس خه ملینراوه ، له ناو شارکه دا دانا بو نه وه ی له دوژمنان بیپاریزیت نزیکه ی 17 سال فه رمانه وا بووه .

بنه مائه 16 حوكميان به ناوی ئەم دەوڵەتەى هيكسۆس دەکرد، ناوی مه ليكي هيكسۆسه كانيان به شيوهى
پچر پچر ئاماژه پيكراره، به لام له مانیتۆباس له وه كراوه له ماوهى فەرمانره وایه تی كردنی
بنه مائه كانی 15-17 نزیكه 81 مه ليكي هيكسۆس فرمانروا بونه.

له وانه مه ليك (خیان) به ناوبنگترینیانه كه نزیكهى 50 سال فەرمانره وای بووه چەند كهل و په ليك
دۆزراه ته وه له میسر و ولاتی تر ناوی هاتووه.

له وانه به شيوهى (الاله طيب - ابن رع - خیان) چەند په يكه ريكي به ردی گرانیته ناوی ئەم مه ليكهى له سهر
بووه له وانه له بغداد، له مۆريكي ئەسینا ناوی هاتووه، هەرچه نده ئەمه به مانای ئەوه نایه ت كه حوكمی
هيكسۆس گەشتۆته هه موو شوینه كان به ئكو ئەمانه چەند كهل و په ليكي بچووك بوونه ئەمهش مانای
ئەوه ده به خشیت كه بازرگانی گه و ره له سهردهمی هيكسۆسه كان هه بووه.

له وای هاتنی چەند مه ليكيكى تر په یوه ندى نیوان هيكسۆس و حاكمه كانی شاری تيبه تيكده چیت به
تایبه تی هاتنی مه ليك ئەبوفیس كه ئەم سهردهمه به سهره تاي شۆرش داده نریته كه له لایه ن حاكمه كانی
تیبه سه ریه ه لداوه.

هەرچه نده له سهردهمی ئەبوفیس ده سه لاتی هيكسۆسه كان زۆر به هیز بووه و سوپا كه شیان به توانا تر
بووه، و ده سه لاتیشیان له میسر به فراروانتر بووه، تا گەشتۆته شاری ئەفروس له و دیووی باشووری میسر
و له لایه نی نابووریش بوژانه وهی به خووه بینيووه، ته نانه ت له گه ل ولاتی سوري ا و دورگه ی گريت و
ولاتی نه و به ش بازرگانی کردووه .

كۆتايى ھيكسۆسەكان ئە مسر:

ئەسەرەتاي ھاتنى ھيكسۆسەكان ميسر نيازى سەر بە خۆيى ھەبوو ھەرچەندە ماوھىيەك حاكەمەكانى شارى تىبە ئە ژيىر ھوكمى ھيكسۆسەكان ھوكمراينان كرددوو ئەسەردەمى مەئىك (سفن رع – تاعاى دووھم)كە ئە بەناوبانگتزين مەئىكەكانى بئەمەئەي 17 بوون بەلام ئە ئە نجامى شەريكى زۆر ئە نيوان ھكسۆس و ميسريەكان مەئىك تاعاى كوژرا. بەلام ئە دواى مردنى كورەكانيشى بەردەوام بوون ئە ھيىرش بىردن بو سەر ھيكسۆس بو ئەوھى ئە ولات بە دەريان بئىنن ئەوانە : (كامس) كە كۆتا مەئىكى بئەمەئەي 17 و كورى مەئىك تاعاى دووھمە ئامازە بەو كراوھ كە ئە سەردەمى كامس روودا و پيكدادانى گرنگ ئەگەل ھيكسۆس بەمەبەستى دەست بەسەراگرتنى ئەو شار و ناوچانەي كە ئە ژيىر دەسەلاتى بيگانەكان بوون، ھەرچەندە كامس سەر كەوتوو بوو ئە بە دەستھيىنانى زۆربەي ناوچەكان بەلام ئە نزيك پايتهختى ھيكسۆس كوژرا.

ھۆكارى سەر كەوتنى كامس بەسەر ھيكسۆس :

1-زيرەكى و ئىھاتويى مەئىك و ھيىزى سەربازى.

2-راھيىنراوى سەربازەكان و ھيىزى تىبە.

3-يەكگرتويى ھەريمەكان و بەشداريىكردنيان ئە دەركردنى دوژمنان.